

ÎNCHEIERE

29 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Ion Druță
Tamara Chișca-Doneva

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de către Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Luchianciuc Leonid împotriva Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu privire la recunoașterea refuzului neîntemeiat și la cererea reconvențională a Întreprinderii de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” împotriva lui Luchianciuc Leonid cu privire la constatarea nulității ordinului, evacuarea din locuința de serviciu și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și menținută hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2016, prin care acțiunea inițială a fost admisă, iar acțiunea reconvențională a fost respinsă ca tardivă,

c o n s t a t ă :

La 14 octombrie 2015, Luchianciuc Leonid a depus cerere de chemare în judecată împotriva ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” cu privire la recunoașterea refuzului neîntemeiat.

În motivarea acțiunii a indicat că locuiește din anul 1993 în or. Orhei str. Vasile Lupu, 166, ap. 5, care este la balanța ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, unde dispune de viză de reședință din 21 aprilie 1993.

Invocă că la data de 09 octombrie 2015 a înregistrat căsătoria cu Fricățel Maria, care a devenit soția lui și a trecut cu traiul în apartamentul acestuia.

Menționează că pentru a-i perfectat soției viza de reședință și a fi luată la evidență în apartamentul dat, dânsul s-a adresat cu o cerere privind eliberarea unui certificat, în calitate de proprietar al apartamentului dat.

Remarcă că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” prin scrisoarea din 01 octombrie 2015, l-a informat să prezinte actele ce ar confirma dreptul de locațiune a bunului din adresa dată, proprietate a statului.

Susține că la 07 octombrie 2015, s-a prezentat la ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și a prezentat toate documentele necesare pentru a primi certificatul solicitat, inclusiv copiile fișei apartamentului, ordinului, procesului-verbal al Sovietului

orășenesc Orhei privind darea acordului la schimbul apartamentului, copia certificatului de căsătorie.

Obiectează că necitând la faptul că a prezentat documentele necesare, administrația întreprinderii i-a refuzat eliberarea certificatului, motivând că eliberarea acestuia este de competența Agenției „Moldsilva”.

Consideră că refuzul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” este neîntemeiat.

Având în vedere prevederile pct. 102, pct. 103 din Regulamentul privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, aprobat prin hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013, susține că apartamentul dat se fală la balanța ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și nu la balanța Agenției „Moldsilva”, fapt confirmat prin copia fișei apartamentului și copia procesului-verbal al Sovietului orășenesc Orhei.

Totodată, cu referire la prevederile art. 5 și art. 16 alin. (3) Codul familiei, subliniază că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” îi lezează dreptul familiei lui.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 6 Cod civil, art. 5, art. 16 Codul familiei, hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013.

Solicită reclamantul Luchianciuc Leonid, recunoașterea refuzului ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” de a elibera un certificat privind darea acordului la luarea la evidență a soției lui drept neîntemeiat și obligarea ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” de a elibera un asemenea certificat.

La 05 februarie 2016, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus cerere reconvențională împotriva lui Luchianciuc Leonid cu privire la constatarea nulității ordinului și evacuarea din locuința de serviciu.

În motivarea cererii reconvenționale a indicat că conform hotărârii Guvernului nr. 125 din 18 martie 2013, evidența locuitorilor se ține prin înregistrarea la domiciliu și/sau la reședința în imobilele, care fac parte din fondul locativ și alte încăperi, reglementate de legislație, iar înregistrarea la domiciliu sau la reședință se efectuează în temeiul cererii solicitantului, însoțită de actul de identitate de uz intern și actul ce atestă dreptul de proprietate sau de folosință asupra spațiului locativ.

Relevă că în cadrul examinării cererii, potrivit scrisorii nr. 01-14/252 din 01 octombrie 2015, întreprinderea a solicitat acte ce ar confirma dreptul de locațiune a lui Luchianciuc Leonid asupra apartamentului nr. 5 din str. Vasile Lupu, 166, or. Orhei, care este un bun al proprietății statului, gestionat de ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

Notează că Luchianciuc Leonid a prezentat procesul-verbal al ședinței Comitetului Executiv din 13 iulie 1990, ordinul nr. 5 din 21 aprilie 1993 cu privire la dreptul de a domicilia în Orhei, str. Vasile Lupu, 166, ap. 5 și certificatul de căsătorie nr. CS-V 1274243.

Având în vedere prevederile art. 3 alin. (2) și alin. (3) din Legea privind întreprinderea de stat nr. 146 din 16 iunie 1994, art. 232 Cod civil, art. 10 alin. (4) și alin. (6) din Legea privind administrarea și deetatizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, consideră că întreprinderea nu poate transmite în comodat și nu poate să ofere persoanelor fizice dreptul de folosire gratuită a bunurilor proprietate a statului.

Explică că din actele prezentate, a concluzionat că domicilierea lui Luchianciuc Leonid în casa de locuit, care este la balanța întreprinderii, nu corespunde conformității și legalității gestionării patrimoniului public și în aceste condiții consideră că întreprinderea este îndreptățită să ceară constatarea nulității.

Notează că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu are locuințe sociale, ci numai locuințe de serviciu, prevăzute pentru salariații întreprinderii pe perioada exercitării de către aceștia a atribuțiilor de serviciu.

Evidențiază că potrivit dispozițiilor Legii cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015, care reglementează raporturile juridice privind bunurile imobile cu statut de locuință, indiferent de tipul de proprietate și destinație, indică că apartamentul în care locuiește Luchianciuc Leonid este o locuință de serviciu, care este inclusă în capitalul social al întreprinderii.

Argumentează că de facto întreprinderea nu a refuzat eliberarea unui certificat, ci l-a invitat, potrivit scrisorii nr. 01-14/325 din 02 noiembrie 2015, pe Luchianciuc Leonid la întreprindere pentru a aduce în concordanță cu legislația în vigoare domicilierea acestuia în locuința de serviciu, prin negociere și încheierea unui contract de locațiune, act juridic ce atestă dreptul de folosință asupra spațiului locativ.

Remarcă că Luchianciuc Leonid a activat la întreprindere nu din anul 1990 și nici din 1993, precum afirmă, dar periodic, pe parcursul anilor 2005 - 2007, iar din anul 2007 a demisionat și dânsul nu mai întrunește condițiile legale de a locui în locuința dată.

Totodată, concretizează că luând în considerație vârsta înaintată a lui Luchianciuc Leonid și că acesta locuiește în apartament din anul 1993, care este un bun public, această locuință nu poate fi dată în comodat, astfel, întreprinderea a decis negocierea încheierii unui contract de locațiune, însă până în prezent, Luchianciuc Leonid nu a confirmat sau infirmat dorința de a încheia un contract de locațiune, pentru a domicilia în continuare în apartament, inclusiv cu membrii familiei.

susține că în cazul neîncheierii unui contract, ce ar justifica locuirea lui Luchianciuc Leonid, atât juridic cât și economic consideră că acesta urmează a fi evacuat din locuința de serviciu.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 172, art. 173 CPC, art. 232 Cod civil, Hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 martie 2013, art. 3 din Legea cu privire la întreprinderea de stat nr. 146 din 16 iunie 1994, art. 10 din Legea privind administrarea și deetizarea proprietății publice nr. 121 din 04 mai 2007, art. 109 Codul cu privire la locuințe nr. 2718 din 03 iunie 1983, art. 22 din Legea cu privire la locuințe nr. 75 din 30 aprilie 2015.

Solicită reclamanta ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, admiterea cererii reconvenționale, constatarea nulității ordinului nr. 5 din 21 aprilie 1993, evacuarea lui Luchianciuc Leonid din locuința de serviciu a ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, cu nr. de inventar 0013 și compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat achitată în sumă de 270 lei.

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei din 19 mai 2016, acțiunea inițială a fost admisă, iar cererea reconvențională a fost respinsă ca tardivă, fiind recunoscut drept neîntemeiat refuzul ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” de a elibera lui Luchianciuc Leonid un certificat privind darea acordului de luarea la evidență a soției lui. S-a obligat ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” să elibereze lui Luchianciuc Leonid un certificat privind darea acordului de luare la evidență a soției lui - Fricățel Maria. S-a încasat de la ÎS „Întreprinderea pentru Sivicultură Orhei” în folosul lui Luchianciuc Leonid suma de 100 lei, achitată de reclamant la depunerea cererii de chemare în judecată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 03 noiembrie 2016, a fost respins apelul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” și menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut prevederile art. 8 alin. (1), art. 9 alin. (1) Cod civil, pct. 89, pct. 102, pct. 103, pct. 106 din hotărârea Guvernului nr. 125 din 18 februarie 2013 pentru aprobarea Regulamentului privind eliberarea actelor de identitate și evidența locuitorilor Republicii Moldova, art. 16 alin. (3) Codul familiei, art. 50, art. 51 Codul cu privire la locuințe al R.S.S. Moldovenești nr. 2718-X din 03 iunie 1983, art. 267 alin. (1), art. 271, art. 272 alin. (1) Cod civil, care reglementează aspectele ce țin de temeiurile apariției drepturilor și obligațiilor civile, exercitarea drepturilor și executarea obligațiilor, egalitatea soților în relațiile familiale, ordinul de repartitie a încăperii de locuit, temeiurile și modul de declarare a ordinului de repartitie a încăperii de locuit ca fiind nevalabil, termenul general de prescripție extinctivă, aplicarea prescripției extinctive, începutul curgerii termenului de prescripție extinctivă.

Cu referire la normele citate și în coraport cu materialele pricinii, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu a respectat normele legale și neîntemeiat i-a refuzat lui Luchianciuc Leonid în darea acordului de luarea la evidență a soției acestuia Fricățel Maria, în apartamentul nr. 5 din str. Vasile Lupu, 166, or. Orhei.

În același timp, instanțele de judecată ierarhic inferioare au reținut și faptul că cererea reconvențională a ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a fost depusă cu încălcarea termenului de prescripție, ținând cont de faptul că ordinul de repartitie a apartamentului nr. 5 din str. Vasile Lupu, 166, or. Orhei a fost eliberat lui Luchianciuc Leonid la data de 21 aprilie 1993 și că ordinul de repartitie poate fi declarat nevalabil în decursul de trei ani din ziua eliberării lui.

La 19 ianuarie 2017, prin intermediul oficiului poștal, ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a cererii de chemare în judecată a lui Luchianciuc Leonid și admiterea cererii reconvenționale a ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia instanței de apel considerând-o neîntemeiate.

Obiectează că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată.

Indică că ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”, nu a contestat hotărârea primei instanțe cu privire la termenul de prescripție la anularea ordinului de repartitie, dar consideră că în baza acestui ordin Luchianciuc Leonid a locuit gratuit din anul 1993 până în prezent. Iar, Luând în considerație modificările și completările ulterioare ale legislației Republicii Moldova, întreprinderea este obligată să aducă gestionarea apartamentului dat în concordanță cu legislația în vigoare.

Precizează că domicilierea lui Luchianciuc Leonid în casa de locuit, care este la balanța întreprinderii, nu corespunde conformității și legalității gestionarii patrimoniului public și în aceste condiții relevă că întreprinderea este îndreptățită să ceară evacuarea acestuia.

Menționează că Luchianciuc Leonid a fost instalat în apartamentul nr. 5 din Vasile Lupu, 166, or. Orhei, în baza unui contract de schimb în perioada Uniunii Sovietice și posedă dreptul de a locui, numai nu gratuit.

Insistă că din anul 2015, conform dispozițiilor art. 21 alin. (3) din Legea nr. 75 din 30 aprilie 2015 cu privire la locuințe, folosirea locuințelor de serviciu se efectuează în temeiul contractului de locațiune încheiat în condițiile cap. VIII.

Relatează că întreprinderea a propus lui Luchianciuc Leonid încheierea unui contract de locațiune, însă până în prezent acesta nu a confirmat sau infirmat dorința de a încheia un contract de locațiune, cu achitarea plății pentru locațiune, pentru a domicilia în continuare în apartament, în condițiile legii, inclusiv cu membrii familiei.

Consideră că în cazul neîncheierii unui asemenea contract, Luchianciuc Leonid urmează a fi evacuat din locuința de serviciu.

Accentuează că locuința de serviciu din str. Vasile Lupu, 166, ap. 5, or. Orhei este proprietatea statului, care potrivit legislației în vigoare este imprescriptibilă și nu poate fi transmisă în comodat persoanelor fizice.

La 15 martie 2017, Luchianciuc Leonid, reprezentat de către avocatul Rabei Ilie a depus referință, prin care a solicitat de a considera ca inadmisibil recursul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei”.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei instanței de apel din 03 noiembrie 2016 a fost expediată în adresa recurentei la data de 17 noiembrie 2016, fapt ce se confirmă prin copia scrisorii de însoțire nr. 32296-4 (f. d. 107), însă careva date despre recepționarea acesteia de către recurentă la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, instanța de recurs consideră că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 19 ianuarie 2017, în termen.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și

(4) CPC, or recurenta nu a invocat niciun temei care ar indica la ilegalitatea deciziei instanței de apel.

Mai mult, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, constituind o reproducere a celor aduse în cererea de apel.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către ÎS „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru Silvicultură Orhei” se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecătorul

Judecătorii

Valeriu Doagă

Ion Druță

Tamara Chișca-Doneva